

СХВАЛЕНО

Вченою радою Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка
(протокол № 5 від «01» грудня 2025р.)

Затверджено
Ректор Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка

«02» грудня 2025 р. Євген СОБОЛЬ

**Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників
за спеціальністю А4.05 Середня освіта (Біологія і здоров'я людини)**

Складники програми	Зміст програми
Назва програми	Сучасні освітні технології у викладанні біології, екології та здоров'я людини: від наукового фундаменту до освітньої практики
Розробники	Згідно з наказом ректора ЦДУ ім. В. Винниченка №... від року 1. Боброва Марія Сергіївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук та методик викладання 2. Дефорж Ганна Володимирівна, доктор історичних наук, професор; професор кафедри природничих наук та методик викладання 3. Плющ Валентина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор; професор кафедри природничих наук та методик викладання 4. Руденко Тетяна Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук та методик викладання 5. Мирза-Сіденко Валентина Миколаївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук та методик викладання
Напрямок	розвиток професійних компетентностей в галузі середньої освіти (знання навчального предмета біології, екології, здоров'я людини, фахових методик та технологій їхнього навчання);
Форми підвищення кваліфікації	очна, дистанційна, змішана
Вид підвищення кваліфікації	навчання за програмою, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо
Цільова аудиторія	Вчителі біології, здоров'я людини, екології
Мета програми	Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.
Зміст програми (анотація)	Типова програма для підвищення кваліфікації педагогічних працівників розроблена на основі сучасної державної освітньої політики, концепції Нової української школи та спрямована на реалізацію наступних освітніх компонентів. Освітні компоненти Програми: 1. Особливості формування наукового світогляду здобувачів освіти

	при вивченні біології, екології та здоров'я людини. 2. Використання регіональної флори у формуванні природоохоронних компетентностей учнів. 3. Сучасні підходи до залучення учнів у науково-дослідницьку діяльність з біології, екології та здоров'я. 4. Формування культури здоров'я підростаючого покоління через освіту 5. Психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі закладів загальної середньої освіти.
Обсяг програми (тривалість)	Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації 30 академгодин / 1 кредит ЄКТС (1,5 кредита ЄКТС з урахуванням самостійної роботи) можливий варіант проходження програми підвищення кваліфікації за сукупністю варіативних складових (модулів) і накопичення 150 годин.
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти. Загальні компетентності ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК6. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів. Фахові компетентності ФК 1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності. ФК 2. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. ФК 3. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей. ФК 4. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів. ФК 5. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу. ФК 6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності. ФК 7. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси. ФК 8. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.

	ФК 9. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. ФК 10. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя. ФК 11. Здатність здійснювати оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів самооцінювання та взаємооцінювання. ФК 12. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі. ФК 13. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. ФК 14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя. <i>Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)</i> ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета біології; здатність застосовувати набуті знання з біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту. ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань. ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей. ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання. ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.
Види діяльності	Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи
Результати підвищення кваліфікації	РН 1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

	РН 2. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми). РН 3. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (біологія, екологія, здоров'я людини) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. РН 4. Використовувати навчальний матеріал з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і вмінь, спільних для всіх компетентностей, навчати учнів застосовувати їх на практиці. РН 5. Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей. РН 6. Добирати доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмету (біологія, екологія, здоров'я людини) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку. РН 7. Володіти методиками та інструментами оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів. РН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси. РН 9. Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності. РН 10. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів. РН 11. Враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. РН 12. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі РН 13. Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя. РН 14. Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів. РН 15. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. РН 16. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання. РН 17. Добирати та застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності. РН 18. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень
--	---

	учасників освітнього процесу. РН 19. Визначати власні освітні потреби та обирати відповідні види, форми, програми професійного розвитку. ПРН 1. Пояснювати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, їх сучасну систему та роль у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення, біологічні закони, мотивувати учнів до збереження здоров'я. ПРН 2. Розв'язувати біологічні задачі. ПРН 3. Виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність. ПРН 4. Проводити і організовувати експериментальні, польові та лабораторні дослідження та інтерпретувати їх результати.
Строки виконання програми	2026 рік
Місце виконання програми	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Вартість надання освітньої послуги	розраховує бухгалтерія 800 гривень
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	сертифікат для педагогічних працівників свідоцтво для науково-педагогічних працівників

Перелік літератури

1. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 <http://surl.li/eomic>
2. Закон України «Про освіту» <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» <http://surl.li/babfj>
4. Закон України «Про вищу освіту» <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Методичні рекомендації для професійного розвитку науково-педагогічних працівників, затверджені Наказом МОН України № 1504 від 04.12.2020 р. <http://surl.li/tjhaw>
1. 6. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 <http://surl.li/tjhbe>
6. Нова українська школа <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
7. Положення про курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників, тренерів (тренерів-викладачів), практичних психологів у закладах освіти (у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою) у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка <http://surl.li/tjhbo>

Керівник навчання за програмою _____

Марія БОБРОВА